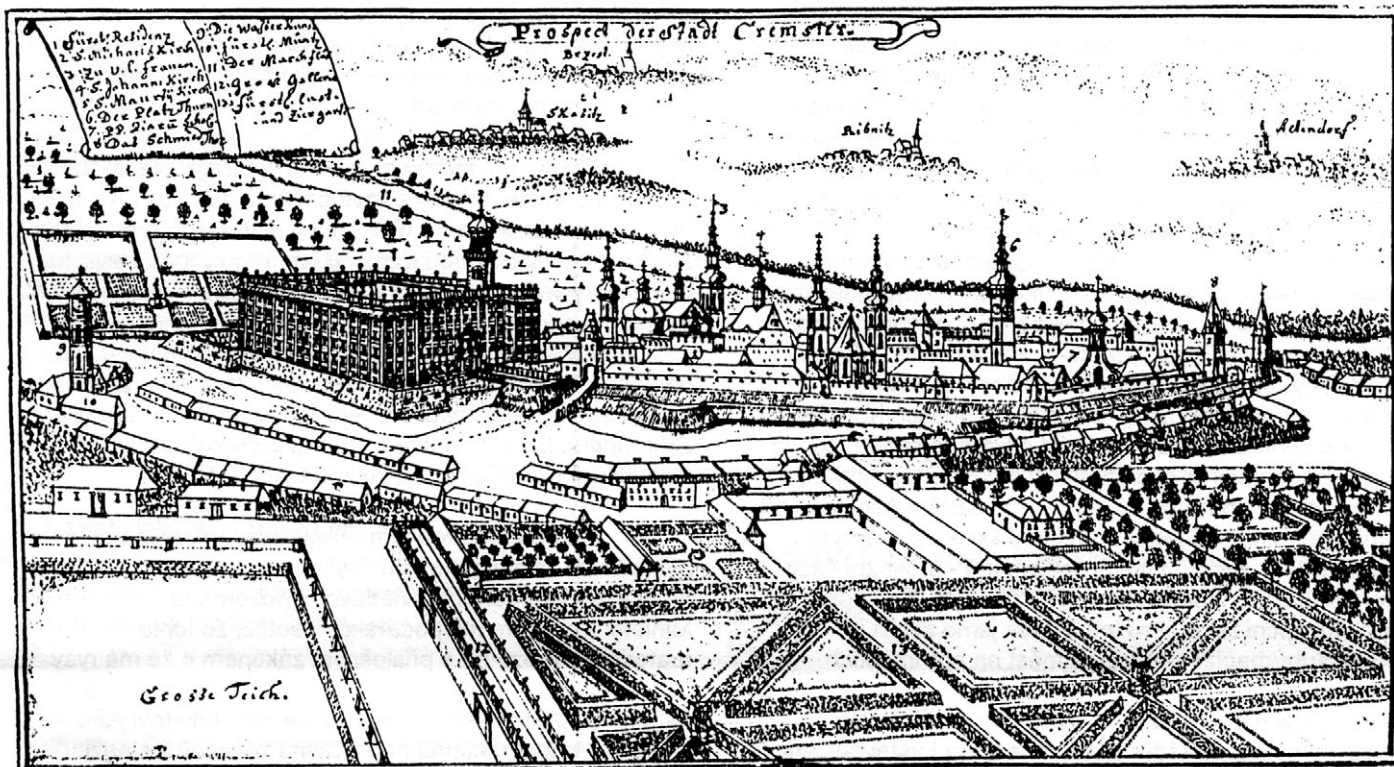

AKTUALITY 29

ASOCIACE PRO URBANISMUS A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Malá rekapitulace I.

Minulé výroční shromáždění Asociace pro urbanismus a územní plánování se konalo v září loňského roku. Bylo separátní součástí jubilejního 30. kongresu ISoCaRP, mezinárodního sdružení urbanistů, jehož závěry považujeme za jasné a závažné. Od té doby se zdánlivě nic, co souvisí s Asociací neudálo. Někteří členové rady Asociace už delší dobu dávají najevo své pocity a kladou otázky - k čemu je dnes ještě Asociace dobrá?, proč není o Asociaci víc slyšet?, proč jsme se za těch již více než pět let nestačili vyprofilovat?, a tak dále. Často slyším různá přirovnávání k Obci architektů. Proč ne, ale náš spolek se liší v tom nejzásadnějším, a tím je povaha zařazení jednotlivých členů spolku v oboru urbanismus a územní plánování. V Asociaci je sdružena jak strana dodavatelská (byť dominantní, přesto jen jedna skupina), tak strana klientská. V Obci architektů takové rozvrstvení nenajdeme, a nelze ho zřejmě nalézt v mnoha z nekonečného počtu různých asociací. Tím by vlastně ztratily svůj smysl. A tak asi ambice Asociace budou přeci jen trochu jiné.

Přesto, kdykoli se v poslední době pustím do diskuse s některým z kolegů urbanistů, snadno se shodneme na jedné věci - že územní plánování je poměrně pevně zakotveno v současné legislativním předivu naší země a že se na územní plány a na územní plánování odvolávají i vysoce postavené osoby, i drobní majitelé pozemků, a že to je vlastně dobře, i když spousta zákonných vazeb, bez nichž systém bude hrozivě skřípat, stále neexistuje a jistě ještě dlouho existovat nebude. Ale co není dnes, může být zítra. Nicméně multidisciplinárnost oboru a jeho "dlouhé prsty" začíná být krůček po krůčku zřejmější. Je to patrné u zpracovatelů třeba z postupně větších škál urbanistických prací, které jsou zadávány jak veřejným, tak soukromým sektorem a jejich skutečným užitekem. Veřejná správa se rovněž setkává stále více jak s potřebou pořídit územní plán, tak s množstvím různých iniciativních urbanistických studií, pocházejících ze soukromého sektoru. Začínáme lépe a více kopírovat průběh reálného života, a přitom nezaniká prostor ani pro

vyslyšení obcí a investorů, ani pro uplatňování našich vizí. Vrátil-li se tedy zpátky, myslím, že Asociace to, co si na úplném začátku předsevzala, postupně naplňovala. Rozhodně to však nebyla pouze její zásluha, že obor existuje, že existují územně plánovací projektové kanceláře, že byla přítomna při některých legislativních procesech... řekl bych, že snad jediné, co zatím nefunguje a bylo přitom rovněž vloženo do vínku, to jsou odborné aktivity - koncepčního charakteru, jako semináře, školení, diskuse. Ty by pochopitelně Asociace jako taková podnikat nemohla a od samého počátku se zřekla nároku na jakýsi kolektivní názor na koncepční otázky. Doufám, že to ani nikdo z členů neočekává. Iniciovat odborné diskuse, v nichž se třeba střetnou dvě názorové skupiny, by však bylo víc než užitečné. Napadá mne, že u některých územních plánů by nebylo špatné, podobně jako tomu bude v příštích dnech v Ústí nad Labem, pořádat projednání konceptu řešení územního plánu s odbornou veřejností. Pokládám to za výborný nápad. Faktem ovšem je, že jako amatéři pořád nevíme, jak do toho. Pořádat nebo spolupřádat odborné akce však musíme začít, nechceme-li, aby iniciativu převzal někdo jiný. Vzhledem k tomu, že všechna dřívější setkání, při nichž se přeci jen o těchto věcech hovořilo, obvykle končila povzdechem, jaká že je to škoda, že nic takového neděláme systematicky a častěji, rozhodla se rada Asociace pořádat výroční shromáždění Asociace od letošního roku jako jedenapůldenní akce s odborným charakterem. Kromě vlastní schůzovně - provozní části, která může trvat maximálně dvě tři hodiny, bude prostor pro koncepční téma. Pro letošní rok jsme zvolili téma "Suburbanizace - rozvoj měst na předměstích a v příměstských územích". Snad to může být založení dobré tradice a základ pro další akce. Součástí letošního podzimního shromáždění Asociace bude i ustavení sekce pořizovatelů, o jejíž možném vzniku hovoříme již asi dva roky a v loňském roce se podařilo při květnovém jednání v Pardubicích učinit první konkrétní kroky.

Některé aktivity Asociace však přesto tvoří výjimku. Snad nejvíce energie bylo v uplynulých dvanácti měsících věnováno legislativě. Po vypracování varianty návrhu zásad novely stavebního zákona, o níž jste již byli dříve informováni, byla vypracována územně plánovací část vyhlášky č. 83. Nakonec po všech peripetiích jsme doporučili, aby se stala součástí vyhlášky č. 84, která se bude zpracovávat letos. V tomto roce by tedy mohla konečně spatřit světlo světa řádná územně plánovací vyhláška. Obracím se tímto na všechny, kteří by se chtěli podílet zvláště na sestavování příloh, obsahujících přesný standard dokumentace, aby se bez váhání přihlásili. Osobně pokládám tuto práci za velmi důležitou, protože má kromě jiného vazby na honorářový řád a stanovení standardu dokumentace může vést k upřesnění mnoha položek honorářového řádu, ale zvláště (doufám) pomůže odstranit mnohé nejasnosti, vznikající účastí mnoha specialistů při zpracovávání dokumentace. A o tom, že pomůže odstranit stav, kdy jeden orgán územního rozhodování má k dispozici pro každou obec jinou legendu funkčního využití území a prostorové regulace, ani není třeba hovořit.

Asociace nabízí již od roku 1991 své služby veřejné sféře. V poslední době se několikrát přihodilo, že se na Asociaci na základě nabídky v Aktualitách, adresované obcím a okresům, skutečně obrátili pořizovatelé se žádostí o vypracování posudku konceptu územně plánovací dokumentace. V zájmu nepodjatosti a vysoké profesionality bylo možné obrátit se s prosbou o vypracování posudku (vždy je to pochopitelně honorovaná zakázka, z níž zpracovatel odvádí na účet Asociace 10 % honoráře) pouze na velmi úzký okruh členů Asociace. Je to spojeno s obtížemi, které jsme nepředpokládali. Jen málokdo je ochoten tuto práci dělat. Už se dokonce stalo, že jsme po dlouhých průtazích museli silně improvizovat. A to není fér.

Českou komorou architektů jsme byli pro věci urbanismu a územního plánování považováni za přirozeného partnera při různých příležitostech. Ve srovnání se situací před třemi čtyřmi roky je to bezesporu pokrok. Výsledky letošních voleb do komorových orgánů vzbudily u některých členů rady pocit, že tato dobrá pozice může být ohrožena. Proto se rada rozhodla učinit nezbytné kroky k tomu, aby alespoň v nové autorizační radě, kterou podle zákona jmenuje ministr, byli urbanisté zastoupeni. Bude to nutné z mnoha profesních důvodů, souvisejících zvláště s tzv. velkou autorizací.

Posledním drobným příkladem spolupráce může být jednání kolem materiálu "Výkony a honoráře architektů". Komora byla nedávno upozorněna Ministerstvem pro hospodářskou soutěž, že tento materiál je v rozporu s příslušným zákonem a že má rysy nezákonné kartelové dohody. Proto bylo proti Komoře zahájeno správní řízení. Přestože se nám toto jeví jako absurdní, neboť materiál není právně závazný a slouží pouze k tomu, aby si obě budoucí smluvní strany mohly kvalifikovaně učinit rámcové finanční představy, tlak na úplné vygumování honorářového řádu existuje. Je paradoxní, že několik týdnů předtím jsme byli požádáni zástupci regionálních pracovišť o doplnění řádu o velké územní celky, které byly dosud zcela záměrně ponechány zcela volně. Řád jsme tedy doplnili (jeho návrh přinášíme k diskusi v těchto Aktualitách) a předali k připomínkám. Jako podklad nám k tomu kromě jiného sloužil přehled cen územních plánů velkých územních celků, které pořizuje ministerstvo v současné době. Cenový rozptyl je mnohasetprocentní. Za této situace se není třeba divit finančním orgánům, které žádají vysvětlení tvorby cen a chtějí zavedení nějakého předpisu. Lze se jen divit tomu, že jeden orgán státní správy chce mít honorářový řád, druhý za jeho existenci hrozí Komoře pokutou až 5 milionů Kč. Ale možná, že to je typické pro dnešní státní správu.

Jsou však i další věci, které i když patří zcela evidentně do kompetence Komory, jsou projednávány nebo alespoň zmiňovány snad na každém zasedání rady nebo předsednictva a do Komory se zatím nedostaly. Patří k nim pravidelně otázky střetu zájmů, zákulisí výběrových řízení a veřejných soutěží, otázky fingovaných výběrových řízení a otázky dumpingových

cen. Mnohokrát jsme hovořili o skandálním případě územního plánu Rakovníka. Měla by s tím Asociace něco dělat? Po dlouhých diskusích jsme spíše toho názoru, že není dobré se ukvapovat.

Zákon č. 199/1994 Sb. o veřejných zakázkách se vztahuje na značný okruh činností. Jistě bychom byli bláhoví, kdybychom si mysleli, že jsme to právě my, kterým jednotlivá ustanovení zákona nevyhovují. Všichni vědí, že tento zákon je nevydařenou kopií obdobného německého zákona. Nemyslím si však, že se jako urbanisté můžeme pouštět do boje za novelizaci tohoto zákona. Mám pocit, že teď není ten správný moment. Ostatně shodla se na tom i rada Asociace. Ale prostřednictvím Komory lze udělat alespoň minimum - jednak se konečně dostat k výkladu pojmu autorského práva v urbanismu a územním plánování, jednak informovat pořizovatele (ty méně zkušené a jejich nadřízené) o vzájemné vazbě jednotlivých fází zpracovávání územně plánovací dokumentace. Zde mám na mysli osobní zkušenost z počátku roku, kdy jsme s pořizovatelem hledali cestu, jak uzavřít smlouvu na zhotovení návrhu územního plánu bez soutěže na vyhledání zpracovatele, přestože souborné stanovisko ke

konceptu řešení požadovalo pouze ve dvou z asi třiceti bodů nepatrné úpravy. Trapné, bez komentáře. Snad nenastane doba, kdy se budou uzavírat smlouvy na jednotlivé výkresy a kapitoly, jen za účelem možnosti zadání z volné ruky do výše ceny 100 tisíc Kč. První vlašťovky už existují.

Vzhledem k nedostatku místa bude možné o ostatních věcech hovořit až v dalším vydání Aktualit. Nedostalo se totiž na témata, která mají při jednáních rady vyhrazeno své stálé místo, jako je například výchova urbanistů na vysokých školách. O čem jsme dosud málo hovořili, a přitom je to rovněž jedna ze stěžejních věcí, to jsou vztahy a vazby do zahraničí. Stále zůstáváme u nekonkrétních představ, a to je škoda. Co kdybychom se třeba pokusili začít konstruovat systém permanentního doplňování znalostí tak, jak to již po mnoho let dělá britská RTPÍ? Od mnoha svých kolegů z Anglie vím, že je to perfektní, a že je to pokládáno za samozřejmou povinnost každého profesionála. O tomto a mnoha dalších tématech tedy až příště.

Petr Starčevič

ČLENOVÉ ASOCIACE

K datu vydání Aktualit má Asociace **264 registrovaných členů** (zhruba čtvrtinou z nich jsou ženy).

Nejpočetněji jsou zastoupeni architekti (176, tj. 67 %). Podle oboru působení je bezmála polovina členů činná v projekci. Druhou nejpočetnější skupinou jsou pracovníci státní správy či samosprávy (52 členů, tj. 20 %). Více než pětina členů dělí své aktivity mezi více oborů (projekce, výzkum, školství, státní správa/samospráva) a naopak pro 13 % členů byly na přihlášce vymezené rubriky těsné, působí v jiných oborech.

V průběhu roku 1994 se řady členů rozšířily o nových 15 osob.

KNIHY

Novinky z Kartografie

Oderské vrchy (1:100000, od Bruntálu po Kravaře, od Lipníku nad Bečvou po polskou hranici, včetně vojenského prostoru Libavá), **Československo** (1:100000), **plány měst České Budějovice, Hradec Králové, Liberec**

L. Skokan, M. Bursa, J. Pešková - **Geografické tabulky** (Scientia, ☎ 256354, Praha 1995) *Nezákladnější charakteristiky států a zemí světa, demografického vývoje i složení obyvatel...*

O. Ovečková - **Slovník obchodního práva** (Codex Bohemia, ☎ 543234, Praha 1995) *Terminologický slovník, hesla z obchodního práva a souvisejících oborů,...*

R. Švácha - **Od moderny k funkcionalismu** (Victoria Publishing, ☎ 2314361, Praha 1995) *Pražská architektura let 1895-1945,...*

J. Tillmann - **Veřejná zakázka** (Prospektrum, ☎ 4724754, Praha 1995) *Text zákona, výklad, komentář, vzory smluv,...*

I. Štenglová - **Smlouvy ve výstavbě** (Prospektrum, ☎ 4724754, Praha 1995) *Výklad smluvního zabezpečení výstavby,...*

Pozdrav z Prahy (Práce, ☎ 2320986, Praha 1995) *Soubor 301 pohlednic z období od 70. let minulého do 20. let tohoto století,...*

Velká geografická encyklopedie světa (Nakladatelský dům OP, ☎ 6840073, Praha 1995) *Encyklopedie o šesti svazcích, už vyšlo: Lidé a kultury a Lidská sídla,...*

K. Kuča - **České, moravské a slezské zvonice** (Libri, ☎ 543279,883594, Praha 1995) *První souborná práce tohoto druhu popisuje 567 zvoníc na našem území,...*

M. Petrušek a kol. (eds.) - **Sociologické školy, směry, paradigmaty** (Sociologické nakladatelství SLON, dr. A. Miltová, poste restante, 140 02 Praha 42, Praha 1995) *Přehledný výklad základních myšlenkových orientací v historii sociologie od jejich počátků do dneška,...*

J. Čech, P. Fojtík, F. Prošek - **Trolejbusy v Praze 1936-1972** (Společnost městské dopravy, Gončarenkova 3, 147 00 Praha 4, Praha 1994) *Historie trolejbusové dopravy, trati, linky, provoz, vozidla,...*

NÁVRH ÚPRAVY HONORÁŘOVÉHO ŘÁDU

(Výkony a honoráře architektů pro obor urbanismus a územní plánování)

Na základě žádosti některých zpracovatelů a všech regionálních pracovišť MH ČR byl vypracován návrh na doplnění honorářového o část pro územní plány velkých územních celků - v budoucnu plány územních vazeb. Návrh již byl předán regionálním pracovištím jako diskusní podklad pro případné drobné úpravy. Tímto je předložen i Vám, členům Asociace, s prosbou o zaslání Vašich pozměňovacích a doplňujících námětů. Ostatní části honorářového řádu zatím upravovány nebyly s jedinou výjimkou, a tou je doporučená minimální hodinová sazba. S ohledem na inflaci roku 1994 byla stanovena na 240 Kč. Ostatní Vaše náměty k dalším odstavcům honorářového řádu budou rovněž vřele přijaty.

Územní plány velkých územních celků

- a) koeficient za použité měřítko mapových podkladů
	úpd	úpp
1 : 10 000	1,5	1,2
1 : 25 000	1,2	1,0
1 : 50 000	1,0	0,8
1 : 100 000	0,7	0,6
- b) koeficient za pracnost vyplývající ze specifík řešeného území
- a) plošný podíl urbanizovaných ploch nebo kumulovaných specifických funkcí (např. těžební oblast)
více než 50 % řešeného území	1,5
od 25 do 50 %	1,25
- b) plošný podíl zvláště chráněných území podle zákona o ochraně přírody
více než 50 % řešeného území	1,3
od 25 do 50 %	1,2
od 10 do 25 %	1,1

Podklad k odvození ceny pro územní plány velkých územních celků

- Honorář **H** za každý celkový výkon se stanoví podle vzorce $H = zhs \times h3 \times K$
zhs vyjadřuje základní průměrnou hodinovou sazbu honoráře podle článku 7
h3 vyjadřuje základní pracnost v hodinách podle tabulky č. 3
K koeficient, získaný součinem podle článku 6
- Honorář za dílčí výkon se stanoví jako příslušný procentuální podíl z výkonu celkového podle článku 4, odstavce b).
- Pro mezilehlé hodnoty, neuvedené v tabulce, se příslušná hodnota určí lineární interpolací nebo extrapolací.

Tabulka č.3
Tabulková hodnota h3

rozloha řešeného území	hustota obyvatel na 1 km ²						
	nad 400	400-251	250-201	200-151	150-101	100-51	pod 50
100 km ²	5020	4750	4400	4250	4050	3850	3700
300	7430	6930	6490	6220	5880	5670	5500
500	9350	8750	8140	7860	7420	7100	6930
1000	12200	11400	10600	10200	9650	9250	9000
3000	20100	18750	17450	16800	15950	15250	14850
5000	26500	24390	23140	21380	20590	19600	19000

Vydává rada Asociace pro urbanismus a územní plánování jako informační tiskovinu pro členy Asociace a zájemce. Vychází nepravidelně. Neprodejně. Náklad 450 kusů. Redakce Ing. arch. Mgr. Zdeněk Černý, Pražského 604, 152 00 Praha 5, ☎ 581 85 36. Adresa kanceláře: Radlická 3, 150 00 Praha 5, ☎/fax (02) 53 79 52. Vyšlo v květnu 1995.